

ВАНЧО ЈАКОВ

ВАНЧО ЈАКОВ

од циклусот

C B E T O C T

from the cycle

S A N C T I T Y

VANCO JAKOV

МУЗЕЈ НА ГРАД СКОПЈЕ
MUSEUM OF THE CITY OF SKOPJE

Алексиев Емил
НОКНО ПАТУВАЊЕ

*Колку е сирашно ова месќто.
Домош божји навистина е овде,
и ова се вратиште небесни.
Јаков, Создавање, XXVIII, 12-19*

Следејќи ја пратата на светлинаата која пробива од внатрешноста на еден шаинствен и мрачен храм влезувајќи во нејозната простијор. Двештиини распредерени пламенчиња ви ѝ осветлуваат јапота. Се криши светлинаата во стаплениште садови и безброй облесоци џрскаат како звезди на ноќното небо. Чекорите оштетени од пешкиот и сладок мирис на темјан а некаде од височините до вас доира музиката на небесните сфери. Патоказите од крстови ја одредуваат насоката на вашето движење. Подготвите се за ушите едно ноќно јаптување над мрачните предели на стварноста.

Вашото јапе е означен со светлина. Ванчо Јаков изградил нов зашадочен храм, свето месќто (*cultus*), нов култен простијор од светлина и знаци (крстови кои како јазли ја означуваат невидливата мрежа од светлосни нишки околу вас). Оѓнени крстови, црни крстови, крстови од песок, од букви, од бакар и железо, крстови создадени од оштадоци, од неујошребливиите османлиици на нашата цивилизација, крстови во правilen распоред и геометриски поредок кои создаваат нова мистична топографија на простијорот со однапред одредени координати се насекаде околу вас. Овде владеаат редот, симетријата и хармонијата. Одново се обединети земјата, светлинаата, воздухот, водата и охнот. Судирот и обединувањето на елементите води кон нивна преобразба и надминување - до повисок стапен на отворивање на тајните.

Ванчо Јаков отвора вратата која води во нејознатото, во мистичкото и мајското, во длабочините на ониричкото, ирационалното и надреалното, ѝ отвора јаптиштата кон лавирините во чие средините е недостапната тајна. Насоките на вашето движење се многубројни. Некои од нив водат во длабочините на хтонското, кон подземјето. Некои, како во православниот храмови, се јаптишта кои водат угоре, кон недостапните небесни сфери. Некои завршуваат пред нереаливи заштити. Одредиштето е тајно и тој извесно време настапува молчење. Страшната тајна (*mysterium tremendum*) може само да се насети.

Некоја, светот бил населен од божови. Нештата биле божји пребивалишта и ја имале ознаката на светосита (*hagios*). Уметноста била возвишена функција на духот кој е во пратата тој Убавото (кое се изразува преку редот, симетријата и хармонијата). Таа имала обрзувачки карактер и била израз на човековата способност да се пречекорат (*transgresse*) границите на видливото. Ембедокле и тија-горејците се оние кои преку врз основа на една мешавина физичка теорија на Убавото му придаваат онтологиско значење. За Платон сферата на она што е Убаво е сфера на она што е доспето на септимата каде владеат законите на хармонијата преку кои се доспетикува сферата на духовното. Стварноста која ни е доспетна преку септимата е само одраз, облесок на една повисока стварност, прастварност. Убавото од еден свет на привид води кон светот на вечните идеи (напредување тој стапените на битието) каде Убавото, Доброто и Висините тој се изедначени. Веќе за Платон и неоплатоничарите преку уметноста се покажува битието во сиот блесок и сјај (*parousia*) и душата се соединува со Божја. За разика од оние кои се врзани за материјата (*hyle*) само оние кои се поврзани со духот (*pneumatikos*) можат да стежнеат кон сознавање на вистината (*gnosis*).

Мистичното искуство вградено во темелите на православната црква кое осветава простијор за неодредено и недореченото завршува во тишината на молчењето пред светата тајна. Иако живиот истражувачки период на раните апологети на христијанството (Климент Александрички, Ориген, Дионисие Ареопагит) ќе биде заменет со еклезијастичката докма со

што ќе се заѓуби димензијата на духовниот иконостас и ќе настапи универзалната кодификација и канонизација на анаѓошкиот модел, православната црква ќе ѝ зачува изворниште вредности на христијанството.

Идејниот концепт на Ванчо Јаков е длабоко вкоренет во православната традиција и е вишемелен врз идејата за православниот храм како иконално уметничко дело (синтеза на свештите уметности). Според Павле Флоренски храмот претставува “што на најгорното искачување кон Бога“. Но, богојавието го најушили засекогаш овој обесчестен свет и тој се претворил во јалова земја, мрачна пустина каде на хоризонтиот се исцртиани шеми на древниште урнатини. Во ова време на обезвреднување на највисоките вредности коѓа уметноста освештана посредно прибежишието на богојавието, Ванчо Јаков ќе ја открие одново првобитната слобода на личността мисијичен оштета.

Според Хебел, кој ќе го прогласи крајото на уметноста каква што до икона ја поднававме, од идејата за Убавото се развива уметноста која преку религијски вишемеленошто дело ќе претпоставува случувањето на атсолутното дух во делото како случување на вистината (како единствена форма на уметноста *kat' exochen* и *kat' energiean*). Смртта на Бога како филозофски (Ниче) и психолошки настап (Јунг) ја означи длабоката и сеопфаќа криза на хуманизмот во дваесеттиот век (крајот на Религијата, Филозофијата и Уметноста). Со ова исчезнува и трансцендентната иконарографија на античкиот дух како одблесок на последното довршување или совершенство на уметничкото дело. Во Светската ноќ која настапува Хайдегер ќе го утврди што на една феноменологија на религиската свест заснована врз доживувањето на нуминозното како доживување на божественото (неутрално *to theion*) пред секоја идентичка или апстрактна одлука како димензија на светото во мисленето. Богојавието го најушили овој свет и осветија само светото како нивна последна ирача.

Обидот на Ванчо Јаков да создаде ново духовно иконаролошко поле каде планот на световното (*profanum*) ќе сече планот на светото (*sacrum*) кое се проектира во просторијата означувајќи ги со знаци и светлина граници на сопственото појавување, не зависи само од успешноста на неговиот уметнички иконостас. Овој обид е условен и од нашата способност за надминување на сопствениите ограничувања и сремност да исчекориме во просторијата на непознатото.

Aleksiev Emil
NIGHT JOURNEY

*How terrifying is this place.
The home of the Lord is truly here
and these are the doors of Heaven.
Jacob, Creation, XXVIII, 12 - 19*

Following the trace of light that emerges from the inside of a mysterious and dark temple, You enter an unknown space. Two hundred flickering flames light Your way. The light is refracting thorough the glass vessels and innumerable reflections sparkle like stars on the night sky. You walk exhilarated by the heavy and sweet smell of incense while somewhere from the heights music comes as if from the spheres of Heaven. The signs made of crosses show the direction of Your progress. Prepare for another night journey over the dark areas of the reality. Your way is designated by light. Vanccco Jakov has created a new mysterious temple, a holy place (cultus), a new cult space made of light and signs (crosses that, like knots, denote the invisible net made of light threads around You). Fire crosses, black crosses, sand crosses, crosses made of copper, iron, trash, made of the useless remnants of our civilization, crosses in regular order and in geometric disposition that create a new mystic

topography of the space with previously determined coordinates are all around You. Here symmetry and harmony rule. Earth, light, air and fire are reunited. The collision and the reunion of the elements lead to their transformation and overcoming - to a higher level of discovering the secrets.

*Vanco Jakov opens the door that leads to the unknown, mythical and magical, to the depths of the irrational and surreal, he opens the ways to the labyrinths whose center hides an inaccessible secret. The directions of Your progress are numerous. Some of them lead to the depths of the chthonic, to the underground. Some, like in the Orthodox temples, are ways that lead upwards, towards the inaccessible spheres of Heaven. Some stop before insoluble riddles. The destination is secret and, after a while, silence occurs. The terrible secret (*mysterium tremendum*) could only be assumed.*

*The world used to be inhabited by gods. The things were the dwellings of gods and had the mark of the sanctity (*hagios*). The art was the supreme function of the spirit in search for the Beauty (that is expressed through the order, the symmetry and the harmony). It was a kind of obligation and appeared as a result of the human capability to transgress the borders of the visible.*

*Empedocles and the pythagoreanists are the first to present the Beauty with an ontological meaning based on a metaphysical theory. For Plato the sphere of the Beauty is the sphere of the things accessible to the senses, where the laws of harmony rule and through them the sphere of the spiritual is reached. The reality that is accessible to us through the senses is just a reflection, a flash of a higher reality, a pre-reality. The Beauty of a world of illusion leads to the world of eternal ideas (the progress over the degrees of the being) where the Beautiful, the Good and the True are equalized. Plotinus, however, and the neoplatonists considered that through the art the being is revealed in all its glamour and glow (*parousia*) and the soul is being united with God. Unlike the ones that are related to the matter (*hyle*), only those related by their spirit (*pneumaticos*) could strive for understanding the truth (*gnosis*).*

The mystic experience incorporated in the foundations of the Orthodox church that leaves an open opportunity for the indefinite and the unuttered results in the silence before the sacred secret. Although the vivid researching approach of the early apologists of the Christianity (Clement of Alexandria, Origen, Dionysius Areopagit) will be replaced by the ecclesiastic dogma which will cause the diminishing of the spiritual assignment and lead to a universal codification and canonization of the anagogic model, the Orthodox church maintained the true values of the Christianity.

The concept of Vanco Jakov is deeply grounded in the Orthodox tradition and based on the idea of the Orthodox temple as a total work of art (synthesis of all arts). According to Paul of Florence, the temple is a way of upward climbing towards God. But, the Gods have left forever this desecrated world and it turned into a barren soil, a dark desert on whose horizon the black silhouettes of ancient ruins are drawn. In this time of devaluation of the highest values, when the art remained the last shelter of the Gods, Vanccco Jakov rediscovered the primal freedom of his personal mystic world.

*According to Hegel, who pronounced the end of the art as we have known it by then, the idea of the Beauty is the one from which the art is generated and through a religiously grounded work presupposes the happening of the absolute spirit in the work as a happening of the truth (as the unique form of the art *kat'excen* and *kat'energian*) The death of God as a philosophical (Nietzsche) and a psychological (Jung) event showed the deep and total crisis of the humanism of the 20th century (the end of religion, philosophy and art). Together with this vanished the last transcendent topography of the antique spirit as a reflection of the final completion or perfection of the work of art. In the World Night that is approaching, Heidegger determined the way of a phenomenology of the religious consciousness based on the experience of the numinous as an experience of the divine (neutral to theion) before an theistic or atheistic decision as a dimension of the sacred in the mind. Gods have left this world and only the sacred remains as their last trace.*

*The attempt of Vanccco Jakov to create a new spiritual topological field where the range of the profane (*profanum*) crosses the range of the sacred (*sacrum*) and projects it into the space, denoting with signs and light the boundaries of its own occurrence, does not depend only on the successfullness of his artistic endeavor. This attempt was induced by the ability to master our limitations and the willingness to step into the space of the unknown.*

ВА НЧО ЈАКОВ

Роден во Кавадарци, 1964. Дипломирал на Факултетот за ликовни уметности во Скопје, во класата на професорот Родољуб Анастасов, 1987.

Адреса: Бул. Видое Смилевски - Батто 75/4-27, 91000 Скопје; тел. 091 / 43 11 94

Самостојни изложби:

- 1989 - Скопје, Галерија "Компас"
- 1990 - Сисак (Хрватска), Галерија "Глас"
- 1991 - Битола, Галерија "Моша Пијаде" (со Новица Трајковски)
- Скопје, Културно информативен центар
- 1996 - Скопје, Уметничка галерија "Скопје" - Даути Пашин Амам
- Куманово, Уметничка галерија
- 1997 - Скопје, Интернационален Клуб Милс
- 1998 - Скопје, циклус Светоси, Музеј на град Скопје

Групни изложби:

- 1984 - Скопје, Интервенција во простор во чест на Рембрант, Месарница "Баце"
- 1985 - Белград (Југославија), III Биенале на Југословенскиот стапенички центар
- 1986 - Скопје, Млади ликовни творци во Македонија, Музеј на Македонија
- 1987 - Сараево (Босна), Заедно, Манифестијација на РУ "Гуро Ѓаковиќ"
- Ивањица (Југославија), Ликовна колонија на младите
- 1988 - Белград (Југославија), ДЛУМ во Белград, Дом на ЈНА
- Скопје, ДЛУМ XLII, Уметничка галерија "Скопје" - Даути Пашин Амам
- Скопје, V Сликарство - Мал формат, Културно информативен центар
- 1988/89 - Скопје, ДЛУМ - Цртеж 88, НУБ "Св. Климент Охридски"
- 1989 - Тетово, Дом на култура Штип, Музеј и Завод; Струмица, Дом на култура Штип, ДЛУМ - Цртеж 88
- Скопје, Продажна изложба за Ерменџија, МНТ - нов објект
- Скопје, Ликовни уметници и дипломирани на ФЛУ - Скопје, Уметничка галерија "Скопје" - Даути Пашин Амам
- Скопје, 2. Биенале на младите, Музеј на современата уметност - Скопје
- Скопје, ДЛУМ XLIV, Уметничка галерија "Скопје" - Даути Пашин Амам
- Скопје, VI Сликарство - Мал формат, Културно информативен центар
- 1990 - Панчево (Југославија), Нови движења во македонската ликовна уметност
- Скопје, Факултет за ликовни уметности - Скопје, 1980 - 1990, Музеј на Македонија
- Скопје, ДЛУМ - Цртеж 90, НУБ "Св. Климент Охридски"
- 1990/91 - Скопје, VII Сликарство - Мал формат, Културно информативен центар
- 1991/92 - Скопје, VIII Сликарство - Мал формат, Културно информативен центар
- 1992 - Скопје, I Зимски салон, Уметничка галерија "Скопје" - Даути Пашин Амам
- Скопје, Од колекцијата на Центарот за култура и информации
- 1992/93 - Скопје, ДЛУМ - Цртеж 92, НУБ "Св. Климент Охридски"
- Скопје, IX Сликарство - Мал формат, Културно информативен центар
- 1993 - Куманово, Уметничка галерија Штип, Музеј и Завод, ДЛУМ - Цртеж 92
- Скопје, Продажна изложба, Галерија "Мијачки зографи"
- Скопје, 4. Биенале на младите, Музеј на современата уметност - Скопје
- 1993/94 - Скопје, X Сликарство - Мал формат, Културно информативен центар
- Скопје, ДЛУМ - Цртеж 93, НУБ "Св. Климент Охридски"
- 1994 - Куманово, Уметничка галерија Штип, Уметничка галерија "Безистен"; Битола, Уметничка галерија "Моша Пијаде"; Струмица, Уметничка галерија Титов Велес, Ликовен Салон, ДЛУМ - Цртеж 93
- Скопје, III Зимски салон, Уметничка галерија "Скопје" - Даути Пашин Амам
- Скопје, ДЛУМ - Цртеж 94, НУБ "Св. Климент Охридски"
- 1994/95 - Скопје, XI Сликарство - Мал формат, Културно информативен центар
- 1995 - Штип, Музеј и Завод; Куманово, Уметничка галерија, ДЛУМ - Цртеж 94
- Скопје, II СИАБ, Галерија "Стиби"
- Скопје, ДЛУМ - Цртеж 95, НУБ "Св. Климент Охридски"
- 1995/96 - XII Сликарство - Мал формат, Културно информативен центар
- 1996 - Штип, Музеј и Завод - Куманово, Уметничка галерија, ДЛУМ - Цртеж 95
- Скопје, Медитеранскиот концепт во македонската уметност, сликарство, штаперија и скулптура, Уметничка галерија "Скопје" - Даути Пашин Амам
- 1996/97 - Скопје, XIII Сликарство - Мал формат, Културно информативен центар
- 1997 - Скопје, VI Зимски салон, 50-години ДЛУМ, Уметничка галерија "Скопје" - Даути Пашин Амам
- Скопје, ДЛУМ - Цртеж 96, НУБ "Св. Климент Охридски"
- Куманово, Уметничка галерија
- Штип, Музеј и Завод
- Скопје, Од колекцијата на КИЦ по повод 30 години Културно Информативен Центар
- 1997/98 - Скопје, XIV Сликарство - Мал формат, Културно информативен центар
- Куманово, Сликарство - Мал формат, Уметничка галерија
- 1998 - Скопје, Од ризницата на Уметничката галерија Скопје 1948 - 1998, Уметничка галерија "Скопје" - Даути Пашин Амам

Најради:

- 1987 - Скопје, Најрада за сликарство на Факултетот за ликовни уметности
- 1990 - Скопје, Откупна најрада од Уметничката галерија "Скопје" - Даути Пашин Амам
- 1996 - Скопје, Најрада "Константин Мазев - Коце", Културно Информативен центар

VANCO JAKOV

Born in Kavadarci, 1964. Graduated from the Faculty of Fine Arts in Skopje, in class of Prof. Rodoljub Anastasov, 1987.

Member of DLUM (The Association of Macedonian Fine Artists) since 1987.

Address: Bul. Vidoe Smilevski - Bato, 91000 Skopje, Republic of Macedonia; tel. 389.91.43 11 94

Solo Exhibitions:

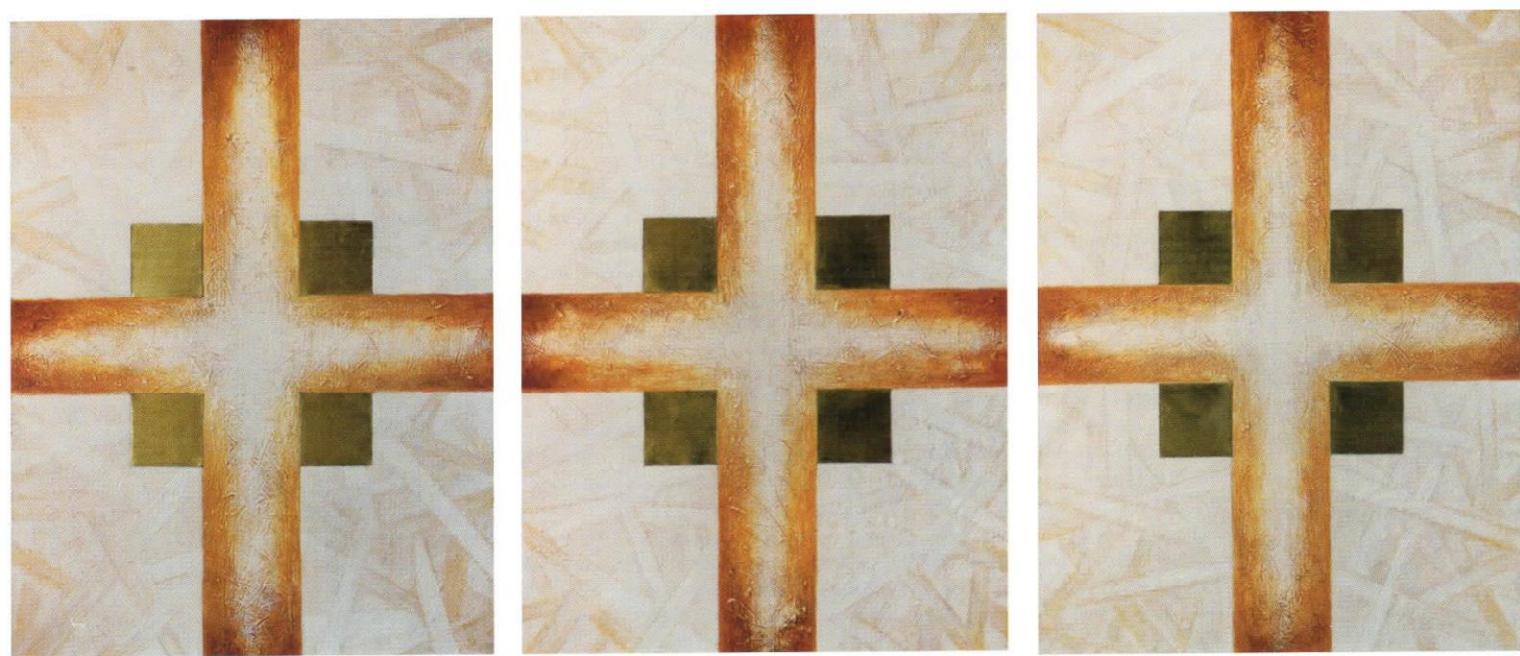
- 1989 - Skopje, Gallery "Kompas"
- 1990 - Sisak, (Croatia), Gallery "Glas"
- 1991 - Bitola, Gallery "Moshka Pijade", (together with Novica Trajkovski)
 - Skopje, Cultural and Informative Centre
- 1996 - Skopje, Art Gallery "Skopje" - Daut Pasin Amam
 - Kumanovo, Art Gallery
- 1997 - Skopje, International Club Mils
- 1998 - Skopje, Cycle Sanctity, Museum of the City of Skopje

Group Exhibitions:

- 1984 - Skopje, Intervention in space in Rembrandt's honour, Meat Market "Bace"
- 1985 - Belgrade, (Yugoslavia), III Biennial of Yugoslav Student Centre
- 1986 - Skopje, Young Fine Arts Artists in Macedonia, Museum of Macedonia
- 1987 - Sarajevo, (Bosnia), Together, Manifestation of Adult Education Centre "Guro Gakovic"
 - Ivanjica, (Yugoslavia), Youth Art Colony
- 1988 - Belgrade, (Yugoslavia), DLUM in Belgrade, House of JNA
 - Skopje, DLUM XLIII, Art Gallery "Skopje"
 - Skopje, V Painting - Small Format, Cultural and Informative Centre
- 1988/89 - Skopje, DLUM - Drawing 88, National and University Library "St. Kliment Ohridski"
- 1989 - Tetovo, Cultural House; Stip, Museum and Institution; Strumica, Cultural House, DLUM - Drawing 88
 - Skopje, Selling Exhibition for Armenia, Macedonian National Theatre
 - Skopje, Graduated Fine Arts Artists in Faculty of Fine Arts - Skopje, Art Gallery "Skopje" - Daut Pasin Amam
 - Skopje, II Youth Biennial, Skopje Museum of Contemporary Art
 - Skopje, DLUM XLIV, Art Gallery "Skopje" - Daut Pasin Amam
 - Skopje, VI Painting - Small Format, Cultural and Informative Centre
- 1990 - Pancevo, (Yugoslavia), New Movements in Macedonian Fine Arts
 - Skopje, Faculty of Fine Arts in Skopje, 1980-1990, Museum of Macedonia
 - Skopje, DLUM - Drawing 90, National and University Library "St. Kliment Ohridski "
- 1990/91 - Skopje, VII Painting - Small Format, Cultural and Informative Centre
- 1991/92 - Skopje, VIII Painting - Small Format, Cultural and Informative Centre
- 1992 - Skopje, I Winter Salon, Art Gallery "Skopje" - Daut Pasin Amam
 - Skopje, From the Collection of Cultural and Informative Centre
- 1992/93 - Skopje, DLUM - Drawing 92, National and University Library "St. Kliment Ohridski"
 - Skopje, IX Painting - Small Format, Cultural and Informative Centre
- 1993 - Kumanovo, Art Gallery; Stip, Museum and Institution, DLUM - Drawing 92
 - Skopje, Selling Exhibition, Art Gallery "Mijacki Zografi"
 - Skopje, IV Youth Biennial, Skopje Museum of Contemporary Art
- 1993/94 - Skopje, X Painting - Small Format, Cultural and Informative Centre
 - Skopje, DLUM - Drawing 93, National and University Library "St. Kliment Ohridski"
- 1994 - Kumanovo, Art Gallery; Stip, Art Gallery "Bezisten"; Bitola, Art Gallery "Mosa Pijade"; Strumica, Art Gallery; Veles, Art Salon, DLUM - Drawing 93
 - Skopje, III Winter Art Gallery, Art Gallery "Skopje" - Daut Pasin Amam
 - Skopje, DLUM - Drawing 94, National and University Library "St. Kliment Ohridski"
- 1994/95 - Skopje, XI Painting - Small Format, Cultural and Informative Centre
- 1995 - Stip, Museum and Institution; Kumanovo, Art Gallery, DLUM - Drawing 94
 - Skopje, II SIAB, Gallery "Stobi"
 - Skopje, DLUM - Drawing 95, National and University Library "St. Kliment Ohridski"
- 1995/96 - XII Painting - Small Format, Cultural and Informative Centre
- 1996 - Stip, Museum and Institution; Kumanovo, Art Gallery, DLUM - Drawing 95
 - Skopje, Mediteranian Contest of the Contemporary Macedonian Art, paintings, tapestry and sculptures, Art Gallery "Skopje" - Daut Pasin Amam
- 1996/97 - Skopje, XIII Painting - Small Format, Cultural and Informative Centre
- 1997 - Skopje, VI Winter Salon, 50-years of DLUM, Art Gallery "Skopje" - Daut Pasin Amam
 - Skopje, DLUM - Drawing 96, National and University Library "St. Kliment Ohridski"
 - Kumanovo, Art Gallery
 - Stip, Museum and Institution
 - Skopje, From the Collection, 30 -Years Cultural and Informative Centre
- 1997/98 - Skopje, XIV Painting - Small Format, Cultural and Informative Centre
 - Kumanovo, XIII Painting - Small Format, Art Gallery
- 1998 - Skopje, Art Gallery "Skopje" 1948 - 1998, Art Gallery "Skopje" - Daut Pasin Amam

Awards:

- 1987 - Skopje, Award for painting of Faculty of Fine Arts
- 1990 - Skopje, Purchased award of Art Gallery "Skopje"
- 1996 - Skopje, Award "Konstantin Mazev - Koce", Cultural and Informative Centre

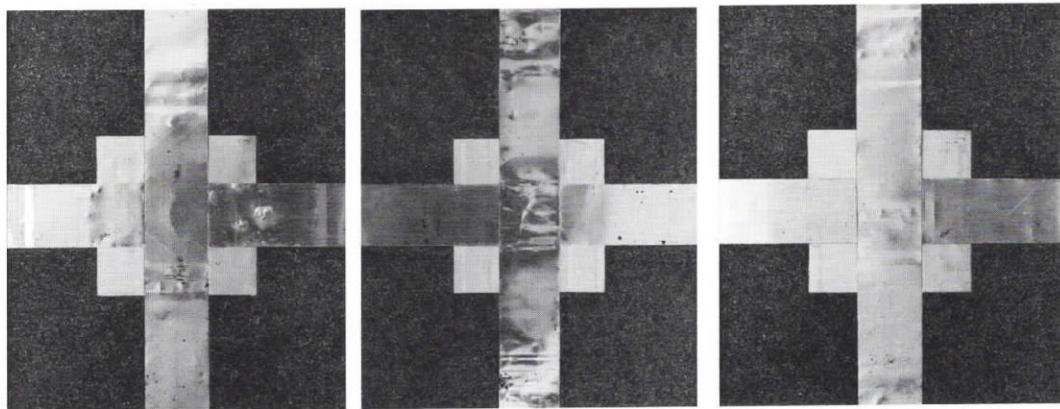
Сите тиесет и шест дела се од циклусот СВЕТОСТ и сите се изработени на иверка и лесонит. Материјалот кој е употребен во текот на создавање на сликите е од разновиден состав, кој зависи од решението на самиот ликовен проблем и од тој требајќа основната идеја да се реализира во најсоодветен материјал. Се состои од песок, пигмент, дрвени струганки, метал, шајчиња, шрафчиња, лак, фирнајс и маслени бои.

Делата се создадени во периодот од 1996 до 1998 и се со големина која се движи од најмалиот формат чии димензии се 52,4 x 40 см до најголемиот со димензии 55 x 46 см. Основен мотив на сите дела е симболот на крстот изработен во дванаесет ликовни варијации во серија од три дела.

The thirty six (36) pieces belong to the cycle SANCTITY. They are all made on chipboard and masonite. The material used for completing the paintings is miscellaneous, depending on the solution of the artistic problem and on the requirement to materialize the basic idea in the most appropriate technique. It consists of sand, pigment, sawdust, metal, nails, screws, glue, veneer, varnish and oil paint. The works were completed in the period from 1996 to 1998. Their size varies from 52,4 x 40 cm to 55 x 46 cm. The basic motif of the works is the symbol of the cross made in twelve artistic variations in series of three.

Издавач: Музеј на град Скопје;

Одговорен уредник: Климе Коробар;

Организација на изложбата и текстот: Емил Алексиев;

Превод на англиски: Маја Хадзимитрова Иванова;

Дизајн и подлоговка календарот: Ванчо Јаков, Фросина Зафировска;

Фотографии: Marin Dimeski (ст. 2-3, 5, 8-9, 14-15), Stanimir Nedelkovski

Биографија и изложби: Сорос Центар за современи уметности Скопје, Македонија;

Печати: Лауренс Костер;

декември 1998 - јануари 1999

Published by: Museum of the City of Skopje;

Editor-in-chief: Klime Korobar;

Organisation of the exhibition and text in the catalogue: Emil Aleksiev;

Translation: Maja Hadzimitrova Ivanova;

Layout: Vanco Jakov, Frosina Zafirovska;

Photographs: Marin Dimeski (p. 2-3, 5, 8-9, 14-15), Stanimir Nedelkovski

Biography and exhibitions: Soros Center for Contemporary Arts Skopje, Macedonia;

Printed by: Lourens Coster;

December 1998 - January 1999

*Изложбата и календарот се реализирани со помош на: Министерството за култура на
Република Македонија и*

Сорос Центар за современи уметности - Скопје, Македонија;

*The exhibition and the catalogue has supported by the: Ministry of Culture of the Republic of Macedonia
and Soros Center of Contemporary Arts - Skopje, Macedonia;*

ISBN 9989-612-44-7

